

עין משפט
נר מצוה

בז א מיי פרק 7 מהלכות
מחוסרי כפרה הלכה 3:
בז ב מיי פי"ג מהלכות פסולי
המוקדשין הלכה 1:

שיטה מקובצת

[illegible][illegible][illegible]

٦٩

לא כיפר מתנות הראש. פי' בקונט' ויביא לוג אחר ויתן מתנות הראש ולי' עקיבא צריך להסחיל צבאות ומימה דבסוף הו'יאו לו (וימא דף סא.) משמע דלכילי עלמא אין מתנות הראש מעכבות ואפילו נשפך הלוג דפליגי התם ר"א ור"ש ורבנן בנתן מקלם מתנות שצבאות ושפך הלוג וקטני סיפא גמר מתנות מעכבות ושפך הלוג דברי הכל מתנות שצראש אינן מעכבות ^ב כלל דאין צריך להביא אחר דבעינן אחר אי אפשר לפרש וחו' דלא כתנאי דהכא וי"ל דלר' יוחנן בן גורי נמי אין מעכבות כלל ואין צריך לעשותן ומעיקרא ס"ד כלל כיפר קמי שמיא אפילו מה ששעה כבר כגון מתנות צבאות עמלן אע"פ שנתן אין בהן ריאי גמור לפי שחיסר מתנות הראש אע"פ דלא מעכבי כמו שאמר לעיל שקרבן ששעה לא כיפר קמי שמיא בצביל סמיכה שלא עשה אע"פ דלא מעכבת והדר מסיק ומתן ^א צבאות שסבר עשה חסר לגמרי שיש בהן ריאי גמור אבל מתנות הראש לא

כיפר קמי שמיא ואין צריך לעשותו
לכמיז והנוטר וגו' וכן הקרבן אשר
ויספר על כל עשה שקודם לכן אבל
סמיכה לא כיפר דהויא לאחר הפרשה
עד שיביא קרבן אחר אבל קשה על
זה דלא הוי ליה לתקן קר הנתח כתיב
והנוטר וגבי סמיכה לא כתיב והנוטר
ו"ל דהתם ה"פ מתנות הראש לא
מעבדי דכיון שקיבל מדס האשש ומן
השמן על הבהונות אינו קרוי עוד
מוסרס כפורים אלא מותר לאכול
בקדשים וליכנס למקדש דמתן שמן
נמי קרוי קרבן כדלמר פרק צית
שמיא (לקמן קד) לכל קרבנס לרבות
לוג שמן של מזרוע ולכן לכל הפחות
צריך ל' לימן על הבהונות קודם שיהא
מותר בקדשים. צריך:

וְלִיקָן וְלִימָא לִיָּה לְקָרָא דְבִי נ

לא פריד דלימא ליה לקרא שלא קייב

להציא שנים אלא כשהפריש צזה אה

[illegible]

בכור עולת תמיד לעולת קדש^א שאין זה אותו קרבן כיון דמטיקל
הלא ממתני' דהתם הוה ליה לאיתויי ועד דבהדיא מוכח בשמעתין דמטיקל
דיון מתנה עליהן ויש פירושים דבשי' שמוגה צדק נראה צעני' דלא גרמא
לדיה ליה לז' בית דין מתנה עליהן ודוחק למחוק כל מילתיה דאמר ר' אבהו
ומושכתן למה שכן ר'אובי עומדין כגון ממדיין שלא הוצרכו לזכר
וואף על גב דלשם תמדין נלקחו ולא לשם עולות מדכת צבור הוה
עליהן אם הוצרכו הוצרכו ואם לאו יקלו בהן אלמא לפירוש ה'
התמיים נפדין תמימים דאית להו לז' בית דין מתנה עליהן להכשיר
ממעוות חולין בלא מוס ויוציאום לחולין ויפלו דמייהן למותר
מפירוש^א הסביר חוה לזוה סקין מושכתן למה שכן פירוש ה'
שכפירוש^א הערין חוה לומר תמיד ואיזה מוסקין אללא תלוייהן
פי' שאמרו שהן תמדיין אם ירלו להקריבן לשם זבח אחר רשאי
שמשך מה הסבירן לשל מוסק הרי הוא מוסק חוה סייעתא לר'
שלא משכתן סקין^א לעולם והשתא להאי פירושא לא גרסינן תניא

[illegible]

כל הזבחים פרק ראשון זבחים

לֹא כִיפֵר קָמִי שְׁמִי. לְנַחַם רוּחַ לְקוּנוֹ לָלֵךְ עֲבַד מֵלוֹה מִן הַמִּזְבֵּחַ:
אִם יִתֵּן. שִׁירִים עַל רֹאשׁ מְזוֹרֵעַ כִּיפֵר כּו' ^ה לְדַכְּפָה אֲמַתּוֹת הָרֹאשׁ
כְּמִיבֹא: שִׁירֵי מֵלוֹה הֵן. דְּכַחֵּץ וְהַעֲזוֹר הַלֵּכֶךְ הוּא כְּשֹׁפֵכֶת שִׁירֵי
הַסֵּד דְּמַטָּאת לָלֵךְ מַעֲכִי כְּלָקֶמֶן (דָּף יג:). לֹא כִיפֵר מַסְפּוֹת הָרֹאשׁ.
וַיֵּצֵא לוֹ חֹרֶץ וַיִּתֵּן מַתּוֹת הָרֹאשׁ.
וְלִי עֲקִיבֵיבֵי לִרְדֵּךְ שֶׁיִּחְסִילֵךְ צְבָחוֹת:
כִּבְשֵׁי עֲלֵרֵי שְׁלָמִים נִינְהוּ. וְהִכִּי תִגַּל
סִיפֵא דְמִילְתֵּיהּ עַל טוֹמַמַת מַקְדֵּשׁ
וּקְדָשָׁיו וְהִלָּל חוֹבֵה לְלַחֵם הֵן בְּזָקִין
וְלַחֲמִיר אֶת הַחֹדֶשׁ בְּמַקְדֵּשׁ לְמַנְחוֹת
וּלְצִבּוֹרִים: שְׁעִירֵי עֲלֵרֵי. גְּבִי עֲלֵרֵת
כְּמִיבִי שְׁנֵי שְׁעִירִים חֵד בְּצוֹרֶת הַכְּנִים
וְעֵשִׂיתֶם שְׁעִיר עוֹשִׁים אֶחָד לְמַטֵּאת
וְחֵד בְּחֻמוֹת הַפְּקוּדִים לְמוֹסָפִין וּקִימָה
לֶן בְּמַסַּק צְבָחוֹת (דָּף יג:). שְׁעִירֵי
הָרְגִלִּים בְּזָקִין עַל טוֹמַמַת מַקְדֵּשׁ
וּקְדָשָׁיו שְׁאִין צֶה יִדְעִיהּ לֹא בְּחִמְלִיהּ
וְלֹא בְּסוֹף: שְׁנֵי נִמְהָ קִרְבֵּי וְהִלָּל
רֹאשֶׁן כִּיפֵר ^ה לְעוֹמָהּ שְׁלֻפְנוֹ: צִין
זֶה לֹה. קַס"ד צִין אֲרַבְּתוֹ שֶׁל זֶה
לְהַקְדִּיחַ שֶׁל זֶה: (הָרִקּוּסִים קִימָה)
כו'. דְּכַל שֶׁעַן בְּסַפֵּךְ מוֹטָאִין שְׁוִי:
אַלֵּא שְׁמִיכֵךְ הַכְּסוּבֵי. חֲסֵךְ ^ה

מגעוניתהים ולא דקדק אחריהם לפי שחם על ממונם וחזירו במסכת מנחות (דף ע"ג) מפני היסיונות ומופרש מאי מפני היסיונות המורה חסה על ממונם של ישראל: והא' הכא' דטומאה שאירעה בין זה לזה עשה ללאחר הפרשה הוא ששרי מלאכתו הופרכו וקמני שמי מכפר. טומאת מקדש וקדשיו עשה נמי הוא דמכביז וישלחו מן המחנה וגו' (במדבר ה:). אי דאפרשינו בזה אחס הכי נמי. דלא מכפר שמי תמיד ואין צריך לבא: הכא נמאי עסקין. דהוצרך שמי לבא לאפרשין ה' בזה אחר זה והאי שאורעה בין זה לזה דקמני שאורעה תאמול בין הפרשתו זה להפרשתו של זה ולעולם אעשה ללאחר הפרשה לא מכפר: וליקום ולימא ליה כו'. בתמיה אפשר שלא

בַּח הַכְּחוּץ מֵאֵלָּה לֵּכֶךְ וְהֵלֵךְ כָּכֵל שָׁנָה הַזֵּרִיבוּ ¹⁰ שָׁמַיִם: ¹¹ לֵב צִיט דִּין.
(הַעֵם) הַעֲסֻקִין צִרְרִי צָבֹר מִתְּנֶה עֲלֵיהֶן שֹׁאֲפִי יִפְרִישֵׁי ¹²
הַכְּהִינִים צִבֹּת אַחַת לֹא תֵהֵא הַפְּרָשָׁת הָאֲחֵרוֹן הַפְּרָשָׁה עַד סִמּוֹן.
יִהְיֶה צִבֹּתוֹ כְּדִי שִׁיחָא רָחִיז שֵׁי זֶה לֵבָע עַל טוֹמְאָה שְׁאוּרָעָה צִינְתִּים:
קִרְבָּנוֹס צָבֹר פִּינִין. הַשְׁחֻטֵּן מוֹשְׁכֵן לְמֵה דִין רָחִיזִים וְעוֹמְדִין
וְאִפְּלִי לֹא יִדַּע הַשְׁחֻט מֵה דִין (16) ¹³ כְּגוֹן מִתְּמִידִין שֵׁלָה הַזֹּרֵכִין
לְצָבֹר שִׁנְיָחֹו מִתְּרומָה יִשְׁנֶה וְהַגִּיעַ אֶחָד צִינִין שְׁמֹנֶה לְהַצִּיא
מִן הַחֲדָשׁ כְּדִמְרִינִין צִרָאשׁ הַשָּׁנָה (17) ¹⁴ שְׁחֻטֵּן וְכַשְׂרִין לֵּכֶךְ
הַמוֹצֵחַ דְּדִין שֹׁאֵר מוֹתֵר תְּרומָת כֶּסֶף הַנִּשְׁאֵר בְּקוֹפֹת הַתְּרומָה
כַּשְׁמִינֵי אֶחָד צִינִין שְׁמִקְיָלִין צוֹ אֵת הַמוֹצֵחַ וְאֵעִיג לְשֵׁם תְּמִידִין
נִלְקָחוּ וְלֹא לְשֵׁם עוֹלָת נִדְבָח צָבֹר כְּגוֹן קִץ הַמוֹצֵחַ הַזֶּה וְלֹא
וּלְתְּמִידִין קִרְבִּי לְמֵאִי דְחֹו מִשּׁוֹם לֵבָב צִי"ד מִתְּנֶה עֲלֵיהֶן אִם
(18) הַזֹּרֵכִין וְלֹא לֹא יִקְיִילוּ צִינִין אֵת הַמוֹצֵחַ וְיִגְרָה צִינֵי
לֵבָא גִרְסִי. לֵה אֵם דְּשִׁמּוּלָּה הִכָּא דִּהֵא מוֹקְמִינִין וְיִרָא הֵן בְּצִיִּק
דְּשִׁבְעוֹת (19) ¹⁵ אֵלִיבֵא דְמֵאֵן דְּלִית לִיהִ לֵב צִיט מִתְּנֶה עֲלֵיהֶן:
לְצִרִי

הוא והשטח עולה והשטח קטן ממימי החם מילא נמי הכי מצריחם
 היה לשמואל דווקא כרצונו דפליגי עליה דרבי שמעון דאית להו לב בית
 רא לשמואל הכי דרבי קמא דבשבות מוקמינן לה אליבא דסבין
 דהא ספרים יחיד נראה שדרי הקוטרס סותרים זו את זו שפירס דאין
 שנקחו מתרומה שנה והגיע אחד בזמן מקצין כהן את המזבח
 ולא חזו מו לציבור קרבי למאי דחזו משום ללב בית דין מתנה
 מהכי תנאי בית דין למיקרב מו לתמידין ואחר כך פירס לדברי
 לתמיד שנה הבאה שאם לא הוצרכו יהיו לדמיהן שיפדו אותן
 ה ואחר כך יקחו אותן מתרומה חדשה ויושכרו לתמידים וגרלה
 שאם תמידין אם מוספין סבין מושכתן להיות כן אלף ערס
 נומדין כנחלי לב בית דין שכן מתנה עמיהו לב בית דין אלף ערס
 נפי שצמן שמך הסבין לשחיטת התמיד הרי זה תמיד וצומן
 נגן [דאמר] שאם לא הוצרכו להן [אליבא דרבנן] נפדין תמימים
 הכי דמילתא לשמואל כרצונו אלא גרסי' תניא מודה ר' שמעון כו'

הַיְשִׁינִים). וְד' שָׁלוֹם יֵצֵא עִי' הַגֹּמ' דִּמְנָחוֹת, ע"ש בַּמִּסָּה: ש' (ח) ז"ל דַּאֲפִרְשִׁינָהוּ (ש"ו) (ו) [בן] בַּר כִּי' אֶת־הַכְּתוּב שְׁנִים וְאַפְשֵׁר שְׁלֹא תֵאָרֵץ טוֹמָאָה בְּנִיתִים וְהָיָה זֶה אֲחִיר זֶה אֵיכָא י' יִפְרִישׁוּם (כ"ה בַּמְחָה מוֹחֲקִים מִיבֵּית אִר. אֱלֹס הַמֶּשֶׁ"מ מַחֲדוּשִׁים ד"ה סְכִין מוֹשַׁכְתָּן נִרְאֵה בַּהֲדִיל דְּב' פִּירוּשִׁים הֵם צַר

(ב) מעכבות, וכעין זה קטני התם גבי מתנות של פרו ושעיר של יו"ה^א, והיינו דאינן מעכבות כלל.
 בו: אינו חייב אלא אחת לכלי^ב (ש"ס: טז:) מזה יכול להניח השני שהפרישי והלאפרישי אחר אחר כך וכל
 כולו: [רח] נראה לוסקף כאלו שחיטר מצוה (עפ"י תוס' יומא ב: ב:) [יא] ועי' מנצח"ע לרש"י ד"ה אלף: ב:
 וירצ"א:

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. וְהִנּוֹתָּ בְשֶׁמֶן אֲשֶׁר עַל כֶּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּטְהָר וּבִכּוֹר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּקְרָא יְד, יח

הגהות הב"ח

(א) גמ' על קף וגו' וכפר עלי
הבהו לפני ה' אם נתי: (ב) שם
דמבעי ליה לאתוי: (ג) שם
לדחור הפרעה הוא וקפ:
(ד) רש"י ד"ה קרבות וכו' אם
הולרכו הוצרכו ואם לאו:
(ה) תו"ם ד"ה סקין וכו' מימי
לו להא דאמר ר' יוחנן:
(ו) בא"ד שלם משמנת סקין
מעולם וכו':

מוסף רע"י

[illegible]

שינויי נוסחאות

[א] יצא וכפר אמר נתן כפר כי
 נשחט נתחם (י"ח). חזקת הנשחט
 החמישי, בדקדק והיטות שיש
 וכפר כתיב, וזה חזקת הנשחט
 וזה חזקו כי חזקתו כתיב וזה
 קמיה לכל לזכר ולא משמע אם
 יש, וזכר לכל דפ' הישטיח
 מיתוה לפי דפ' (י"ח), וזה
 מסורת הש"ס: [ב] יצא כי יריד
 האדמוני בשבועות י"ח
 וזכר יצא אמר כי כפא:
 [ג] כפא שבועה (י"ח): [ד] וזה
 לא נתן לא כפר כלל וזה
 כי נתחם (י"ח): [ה] יצא כפר
 על עמה לשבועי (ש"ח):
 [ו] חזקת מעונותיה
 (ש"ח): [ז] חזקת על עונותיה
 [ח] יצא בביתו, וכלל ד'
 (י"ח): וזה בביתו, וכלל ד'

ב'סוד אחר של רש"י נמצא הצירוף
בבב' דפ' הישנים: [יא] צש"מ ול"ק
י וגרסי' תיבת או, עיי"ש ול"ע:
ד', כל"ל (ש"ח: יג) דמתן (ש"ח):

תמוס' הרא"ש בשבועות יב ב הביא

מסורת הש"ס

י. ויקרא א, ד: (לעיל ג: ד:)
ח. פסחים סב, ו (לעיל ג: ד:)
ז. ת"כ צו פרש' ה ה"ג, (לעיל ד: ז:)

הגהות הב"ח

גמ' רב חסדא אמר פסול
טה לשם שלמים ידידיה
:(3) תד"ה (379)
(ס) סכין כו' מקדש וקדשו
במתני' ההם ובגמ' תא
טפי ממתינין דקתיא כ"ל
והא נמחק: (ג) שם דלי
משום גזירה אטו לפני
כפרה היו מקליין:

גליון הש"ס

תורה קרויה שלמים. כעין
גמול דף טו ע"א ועיין לקמן
סג ע"ב תורה מנחה
חמות דף יז ע"א מוס' ד"ה
פנינו: שם חמאת
מזה לשם חמאת כשרה.
נוזר דף כז ע"ב מוס' ד"ה
שהרי:

שינויי נוסחאות

[illegible]

שחיטותיהן (ש"מ"י):
 ואמר ליה ר' זירא (ב"ר):
 "ל כלומר ומיתב בר נמח:
 (זו) ל לא מביעיא ליה
 (ש"מ): (יה) כנס"י שחיטה:
 ל שחיטה בין (ש"מ):
 בש"מ נוסף והני עשה
 חר הפרשה: [א] ס"א
 לפי שהו שניו עולם
 בשני קודש אייר
 תה (ש"מ) וכע"ז בצ"ק וק"מ:
 ל"א של זה כשוחט בר'

[illegible]

יִשְׁתָּה הַקָּדוֹשׁ (צ"ק). כְּדוֹ הַגּוֹ
בְּנֵסִי: (לֹא) צִלֵּי דְרָבָא (הַגְרִי)
קָרָא שְׁלָמִי וְאִירִי שֶׁשְׁחַט
הָא תוּדָה וְכוּ' מִשְׁמַע דְּר"י שֶׁ
יִיר (בְּה"ז, צ"ק וְעוֹד): (מֵל) שֶׁ
וְלֹא אֲחֵרִינָא הוּא (יֵד דּוֹד): מֵא

רבי שמעון אין נפרין המימין. דהרי גמר לה רבי יוחנן דפליגי זה רבי שמעון ורבנן לרבי שמעון לית ליה לב ד"ד אס הולכרו עליה להכשירן לתמידי שנה הבאה [לומר] אס הולכרו ואס לאו יהא קדושים לנמיהן שיפדו אותן ממשעו חולין

בבלא מוס ויוציאם לחול¹ ויפלו דמיהם
למותר תרומה ואחר כך יחזרו ויקחו

חותם מתרומה חדשה יובש
 לתתמידן [א] ולדרי חכמים נפדין תמימים
 דלית לכו לב בית דין מתנה עליה
 אז חלמא ליה ליה לרי שמעון
 בית דין מתנה עליה [ב] (צא)
 דאי חית ליה יובשכו לתמידן [ג]
 אלא לית [ד] ליה לב ב"ד מתנה
 שמעתי בשבועות: ועוד. אי נמי
 בעינא למימר דקרא דחיק ומוקיי
 כשהפרישן צוה אחר והו
 דערב יום טוב קאמר מי
 למימר דכי קתי שארעה צו
 ליה כהפריש קאמר ויהי צו
 המימה כו': פסאי גוסות. שמעתי
 שות לאורועי טומאה בין
 ומרק דמו של ראשון שני
 שמעון קרב. לר' שמעון הרי אין טומאה
 וזה לא. ואמר ליה [א] לטומאה שארעה
 וריקתו של זה לזריקתו של זה:
 לא מיבעיא כו' [ב]. אפילו לרי
 מתמה [ג] אלא אי מכפר
 לחאשעה שחיתמו [ד] אי לא מכלל
 דפשיטא ליה דצין אי זה דקאמר
 שמעון צטומאט ו"ט קאמר צין [א]
 שחיתמו של זה לשחיתמו של זה [ב]:

[illegible]

ההודייה אחת לארבעה לריבין להודות בראמרינן צברכות (דף נד:)
וכתיב צהו (תהלים ק) ויזכרו וצחי מודה ושחט מודה בשעת
ההטחטח מן היס לשם מודה שהפריש על יציאתו מצית האסורין:
הטחטח ששחט לשם הטחטח. כגון טחטח חלב שנשחטו לשם חטאת
צדק. כשרה. ובעתה לו: פסולת לגמרי דמתן חסן חסן הפסח
ההטחטח: על מי שמחוייב טחטח. בשינוי בעלים על מנת לזרוק
דמה לשם חזירו המחוייב טחטח כמותו: שאינו מחוייב עשה.
שלא עבר עשה הו' ובעשה שייך למימר הו' טחטח כדמפרש ואולי:
ואחמר רבא טחטח מכפרת על חייבי עשה. הלכך מחוייב כפרה
כמותו הו': למימרא. דעשה בת מינה דחטאת היא: ואחמר
צדק הו' על מי שמחוייב עולה כשרה. אלמלא לאו מיניה
הו' דהא הו' עבירות עשה צדק שהפריש עולה ענין הו': הו':
מקדש

וְחֹמֶר הוּא לֵן לְמִימַר דִּלְפִּילּוּ מִקִּיצֵעָא מְכַפְרָא אֲלֵא דִּלְיֵנָה מְכַפְרָא

[illegible]

כל הזבחים פרק ראשון זבחים

וְטַעַמָּא מִשּׁוּם דְּבִצָּן לִכְפֹּר
דִּהְיֵה וּבִצְרִייתָ חֵדֶשׁ טַפְּ
אֵלָּא לִכְפֹּר עַל מִזְבֵּחַ הַחֵדֶשׁ
טוֹמֵאת מִקֹּדֶשׁ וּמוֹצֵאת הַחֵדֶשׁ

לדברי ר' שמעון אין נפדין תמימים ⁶ לדרבנן חכמים *נפדין תמימין ועוד הא בעא מיניה ר' ירמיה מר' זורא שעירי עצרת שקבל דמין בשני כוסות ונזרק דמו של ראשון שני למה הוא בא על טומאה שאורעה בין [זריקה של] * זה לזה [נזרק דמו של שני למה הוא קריבין] * עד כאן לא מיבעיא ליה אלא עשה דלאחר שחיטה אבל עשה דלאחר הפרשה לא קא מיבעיא ליה דלמא אם תימצי לומר קאמר: איתמר תודה ששחטה לשם תודת חבירו (כשרה) רבה * אמר כשרה רב חסדא אמר פסולה רבה אמר כשרה תודה לשם תודה נשחטה רב חסדא אמר פסולה ⁶ לשום שלמים ידיה נשחטה * בעינן אמר רבה מנא אמינא לה * דתניא ⁷ ובשר ובה תודת שלמיו ביום * הקריבו את זבחהו * אבא חנין אמר משום ר' אליעזר בא ללמד * תודה ששחטה לשם שלמים כשרה שלמים שנשחטו לשם תודה פסולים ומה הפרש בין זה לזה * תודה קרויה שלמים ואין שלמים קרוין תודה שלמים לשם תודה פסולה הא תודה לשם תודה כשרה מאי לאו דחבריה לא ידיה אבל דחבריה מאי פסולה ארתני שלמים * לשם תודה פסולה ליתני תודה לשם תודה וכ"ש שלמים לשם תודה שלמים לשם תודה ידיה איצטרך ליה סלקא דעתך אמינא מדתודה קרויה שלמים שלמים נמי קרוין תודה וכי שחיט להו לשם תודה ליכשרו קא משמע לן: אמר רבא * חטאת * ששחטה לשם חטאת כשירה לשם עולה פסולה מאי טעמא ² ושחטת אותה לחטאת אמר רחמנא והרי חטאת לשם חטאת נשחטה לשם עולה פסולה * ואמר רבא

וְהַחֲמָתָה שֶׁשָּׂחָה עַל מִי שֶׁמְחַוֵּיב חֲשֵׁרָה מֵאִי
פֶּסְסוּלָה יַעַל מִי שֶׁמְחַוֵּיב עוֹלָה כִּשְׂרָה מֵאִי
וּכְפָר עָלָיו ^אעָלָיו וְלֹא עַל חֲבִירוֹ
חֲבִירוֹ דּוֹמֵא דִידֵהּ בְּמַחֲוִיב כִּפְרָה כְּמוֹת־חֲשֵׁרָה
אִינִי רַבָּא חֲמָתָה ^בהִשְׁשַׁחְתָּה עַל מִי
שֶׁאִינִי מְחַוֵּיב כְּלוֹם פֶּסְלָה שְׁאִין לֶךְ אֲדָם
בְּיִשְׂרָאֵל שְׁאִינוּ מְחַוֵּיב עֲשֵׂה וְאָמַר רַבָּא
חֲמָתָה מְכַפֶּרֶת עַל חֲיִיבֵי עֲשֵׂה מִק"ו עַל
חֲיִיבֵי כְרִיתוֹת מְכַפֶּרֶת עַל חֲיִיבֵי עֲשֵׂה לֹא
כָּל שֶׁכֵּן לְמִימְרָא דְּבֵת מִינָהּ הִיא וְהֵאֱמַרְתָּ
רַבָּא חֲמָתָה שֶׁשָּׂחָה עַל מִי שֶׁמְחַוֵּיב חֲמָתָה
פֶּסְסוּלָה עַל מִי שֶׁמְחַוֵּיב עוֹלָה כִּשְׂרָה

דאמרינן בצרכות (דף נד:)

[illegible]

כפרא אלא דאינה מכפר

אית ליה כו' : [ג] נד"ל ומשום : [ד]
 צה דכשרה דקאמר ר"ל כשרה גמורה,
 מורה, וטעמא דתורה משום דכתיב
 מדיוקא דטעמא דשלמים לשם תורה
 דם כדפי' בקונטרס (ש"מ) : [ה] ל"ל
 גסס אלס גדול קדמון ועוד יש לומר.
 חו' עד דלאחר הפרשה : [בב] ל"ל א
 ונד"ה אמר רבא (ס"ק ווע"ש) : [מד] נ

5

ל [טומאת] מקדש וקדשיו ^(א) כמתמינין
ומתמינין והא ^(ב) דקמי שחלתו לא בא
לאפוקי שער הפנימי דצעני מרמי
והא על גב דמשמע הם דלא לא
משום גזירה ^(א) הו מקינין גזיר
אפי' במתור חטאת הפנימיות היינו
משום דהכי גמרי דמות חטאת
צבור לעולה ורבינו חננאל מפרש
כפירוש הערוך וגרים הם תניא
נמי הכי וקאי אמילתא דרבי ^(ב) יוחנן
דאמר דלרבי שמעון מקינין בזן
בגופן הואיל ומעיקרא עולה והשחא
עולה אכל בא במתור חטאת כו'
ותימא אמאי נטר עד לסוף ^(א) דלעיל
הוא ליה לאסויי

**דלמא אם תימצי לומר קאמר.
ורבי זירא נמי שהשיב**

נמי לרבי ירמיה על טומאה שאינה
בין זו לזו כמו כן אם תימני לומר
קאמר וקושיא ראשונה ומי אית ליה
לרבי שמעון לב בית דין מתנה לא חש
לתוך דאיכא למימר לאפרשניה חז
אחר זו ואני מושב בנשיא דליקו וילמא
ליה לקרא כו' ועוד דאיכא דלית ליה
תקנתא ברעייא ^א אית ליה לרבי שמעון
לב בית דין מתנה כדמוכח במנחות
פ' התורה (עט:) וימיהו ה' מוכח דאיכא
דאית ליה תקנתא ברעייא לית ליה
לב בית דין מתנה וכאן אית ליה
תקנתא ברעייא: **תורה** ששחטה
אשם תורת חבריו בכשרה. ויולא
לשם חובה משום ^א שני צעלים
מיפסלא דאין ^א שניו צעלים אלא (א"כ)
בזריקה ורב חסדא אמר פסולה פירוש
לא עלתה לשם חובה משום דהוי שניו
קודש כשאמר תורת פלוני לשם תורה
אחרת של פלוני אבל אמר תורה זו
לשם פלוני כשרה גמורה לפי שהוא
שניו צעלים ששחטה ^א דכשרה גמורה:
הגה' רב חסדא אמר פסולה:
ונראה דזאת צמודה פליג משום דכמי

זהו קרא שלמיו ובקונטרס פירש
דהוא הדין בשאר קרצנות:

אָמַר רַבָּא חֲמַתָּא שֵׁשׁ־חַמְחָמָא לְשֵׁשׁ
חֲמַתָּא בְּשַׂרָּהּ. פִּירֵשׁ רַבִּינֵי
תָּס דִּרְנָה (ח) **כַּרְכַּ חֲסֵלָא ס"ל דִּהָא**
דִּרְנָה אִידְחִי וְטַעְמָא דְּתוּדוּה מָסוּס
שְׁלֹמִים (ז) **מִשְׁמַע דְּר"ל דִּלְיִי שִׁשְׁחַתָּה**
לֶשׁ חֲמַתָּא חֲצִירו וְנִרְאָה דְּלֹא חֲצִיר
מִיָּירִי מוֹדֵלָא קָאֻמַּר בְּהִדְיָא חֲצִירו
אֵלָא מִיָּירִי בְּחֲטָטָת חֲלָב לֶשׁ חֲמַתָּא
דָּס (ו) **כְּדֹאֻמַּר רַבָּא לְקַמֵּן בְּפִירִיקִין**
(דף ט:) חֲמַתָּא חֲלָב שִׁשְׁחַתָּה לֶשׁ
חֲמַתָּא דָּס לֶשׁ חֲמַתָּא עֲצוּדָת כּוּכְבִּים
כְּשֶׁרָּה לֶשׁ חֲמַתָּא נוּיָר לֶשׁ חֲמַתָּא
מְזוּרַע פְּסוּלָה הֵי עֲלוּתָּה מִיְּהוּדָא וְהָא
מִאֻמַּר וּתְרַמִּי דִּרְנָה (ח) **לְמָה לִּי יוֹשֵׁ**

שמועין דשניו קודש איפכא משניו
ש הפסוקים דכדיו ^{לח} ממאמר דרש
קוף בר אמי רמי שניו קודש ^{כז} ומשני
בחתטות וגם משום צעיל דלחק ק
ל גס חטאת דטומאת מקדש וקדשו
ל ^ל מי שמוחצין עולה בבהר. וכוון
ישה ^{לח} הוה ליה כעל מי שאינו מחוייב
לל מכפרת אשה דלאחר הפרשה
על הכל אינן דאמר הרי עלי עולה
ה שעבר. על מי שאינו מחוייב ביום
ממרא עולה דבני עולה נמי ^ל מחייב לכפר עליו
ידק מילתא ^{כז} דרבא דחטאת מכפרת על
דמי חייב עשה אלא כל שבין. מהאי קל:
דמי קאמיא וואהי קל דוומר דקאמי:

ס' הרמז"ס פט"ו מפסח"מ הי"ד (יד דוד וע"ה) : מגן אבן
נתיב וכיפר עליו כו' :

עין משפט
גר מצוה

כפ א מיי פ"ד מהלכות
שקלים הלכה יא:
ל ב מיי פרק טו מהלכות
פסח"מ הלכה יג:
לא ג מיי שם הלכה ז:
לב ד מיי שם הלכה ח:
לג ה מיי שם הל"ט וה"י יד:

תורה אור השלם

1. ובשר זבח תודת שלמים
ביום קרבנו יאכל לא ייח
ממנו עד בקר: ואם נדר או
נדבה זבח קרבנו ביום הקריבו
את זבחו יאכל וממחרת
והותר ממנו יאכל:
ויקרא ז, טו-טז

2. וסמך את ידו על ראש
הזשאת ושחט אותה לחשאת
במקום אשר ישחט את
העלה: ויקרא ד, לג

מוסף רש"י

[illegible]

ליקוטים

על מי שחייבו עולה בשרה. ולא
עלתה לבעלים. כן הוא ברמב"ם
שפ"ו מפנה"ם ה"ה. ובובכ"ם
מבואר בדבטס כשרה, ואינו
מבואר דלא עלתה לבעלים. ודין
לדעיל ע"ס חולין מבואר להדיא
שהם מ"ו ע"ב [חולין, עתה], ודין
הוא אינו מבואר כלל. ולומר
ההר"מ למד מזה דכמו לשם
חולין דאין מחשבה פוסלת מ"מ
לא עלתה, כמי אמר, דלא אינו דרך
הר"ם, והוה ליה לכתוב יראה
לדרכו וצ"ע. (מנ"מ מ' קל"ח)

שיטה מקובצת

[illegible]

מי שמחוייב עולה כשרה משום דלא
 חוס' טור): רש"י ר"ה דלפא את"ל
 ינו מכפר על עשה דלאחר הפרשה,
 להשיב) רבי זירא על [הצביא] דלעיל
 ברא [דקצר דליכא למיפסח האצביא,
 או עד זריקה כו':

י"ל תיקון זה וכחב דהכל מימרח

עין משפט נר מצוה

לר א מיי פטיו מהל' פסח'ת הלכה טו: לח ב מיי פ"ח מהל' תשובה

לר ג סגנו עשין רעו: הלכה ד: לר ד מיי פרק טו מהלכות פסח'מ הלכה א והלכה יא ופי"ד מהלכות פרק פסח הלכה

לח ה מיי פרק טו מהלכות פסח'מ הלכה א והלכה ד:

לכז ד מיי פ"ד מהלכות פרק פסח הלכה י: ז מיי פ"ח הלכה ה:

תורה אור השלם

1. מוצאי שבתך תשמר וְעִשִּׂיתָ בְּאִשֶּׁר יִדְרָךְ לַיְּהוּדָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ אִשֶּׁר יִדְרָךְ בְּפִיךָ: דברים כג, כד
2. וְזָבַח רְשָׁעִים תוֹעֵבִים אֶף כִּי בִּזְרוֹקֶיךָ יִבְיָאָה: משלי כא, כו
3. שְׁמוֹר אֶת חֻדְשׁ הָאָזִיב וְעִשִּׂיתָ סֶסֶת לַיְּהוּדָה אֱלֹהֶיךָ כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָזִיב הוֹצִיאָךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרָיִם לְיֵלֶדֶת:

דברים טז, ט

4. וְאִמְרַתֶּם וְכָסֶה וְכָסֶה פֶּסַח הוּא לַיְּהוּדָה אֲשֶׁר יִבְיָאָה וְכָסֶה וְכָסֶה יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּגִמְזוֹ אֶת מִצְרַיִם וְאֶת בְּתֻמַּת הַדָּעַל וְהָיָה הַקֹּדֶם וְהַשְּׁתֵּמֶרֶת: שמות כב, כו
5. וְהָבֵיתָ פֶּסַח לַיְּהוּדָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וְהָבֵיתָ בְּמִקְוֶם אֲשֶׁר יִבְרָח יְהוָה לִשְׁכַּן שְׁמוֹ שָׁם:

דברים טז, ב
6. וְזֹאת הַתּוֹרָה לַעֲלֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחֻטָּאת וְלָאֲשֶׁם וְלַמִּזְבֵּחוֹת וְלִזְבָּח הַשְּׁלָמִים:

ויקרא יז, לו
7. אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי בְּיוֹם צֵאתוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהָקִיר אֶת קַרְבָּנֵיהֶם לַיְּהוָה בְּהַר סִינַי:

ויקרא יז, לח

8. וְהִקָּם אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחֻטָּאת וְחָטָה אֶתָּה לַחֻטָּאת בְּמִקְוֶם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת הָעֵלֶל:

מוסף רש"י

יש בעלים לאחר מיתה. ואם שחטו לסם בעלים אחרים ד'קרין היורש להוציא אחר (פסחים אה).
אם דליכא תשובה. שאפי מוהא על מוטו (שבועות ב:) למותר פסח.
בין שפירש פסחו ואזר ומתכפר בלאו אחר כך מנא? וזו מן השפירש מנחת לפסחין וזו קדוש פסח על סילן והואו סלחא ויטומורו מן השמט (פסחים ע) וכתי' מנחות א.
שקרב שלמים. מתעבד לא אחר הגבל (פסחים ט) לדבר הבא מן הצאן ומן הבקר. היינו שלמים כשקרינן לנא מכל כלן ואוכל בקר זכר ונקבה (שם ורמקו ט).
ואשרי דעלה בלא גלי' מן האלן ומן הבקר. אפי' שלמים אחר, דאם לשם אילנה הפירשה לא לשם כליל (מנחות פג) פכתי' הואיל וגלי' בציניה, בלי בשאר עבודות (בבאי פירוש) אשם לא נאמר בו הוא אלא לאחרא אמורין.
כפירשנו לא אפי' הקטיר ואשם הכסן מנחתה אשם לא אפי' אשם הוא, והילכך אשם לא חילשל בלא לשמו דאם הקטיר מצי' הוא והקטירה לא עיקר, אלא וילכא למימר הוא אשם ולא שקטוריו אימוריו שאנ' לשמו, דאפי' אשם עמלו שלא הוקטרו אימוריו כבר כדלמרינן בפרק תמיד נשחט במתכנת פסחים (נגו) דעמלאו אימוריו לא אכלדו לא מעכב כפרה ונאכלי בשער, אבל פסח וטחלא לשמו ורבי אליעזר לטעמיה דאית ליה עכוזא באשם ולא מוקי ליה למימר אכל אשם לא נאמר בו הוא כו'.
כל מקום שנאמר הוא בוביחה. פירש בקונטרס ולא גרסינן ליה משום דליתיה צברייתא דלקמן ואין למשוק בשביל כך הספריים דאפשר שהיא צברייתא בשום מקום כגוספתא:

שיטה מקובצת

הוא לעכב בין הבא בין הבא. לכן מוס' טוין, אפי' דלא (בא לעכב) [כתי' הוא] אלא [בוביחה] מי'מ הוא] משמע כהיינו שציומי לך במקום [אחר], וכבר הכחשו

למנו [ומכלה] עבודות. אשכחן וביחא [בין] למנוה בין לעכב [בין] לעכב. לכן ילי' דלא קאי [ואם] (לעכב) בוביחה דכתיב וזה פסח הוא וכן שטי' קודש וכן שטי' בעלים וזהו כפי' לעכב כן שוין לעכב. וכן בשטי' בעלים בין למנוה בין לעכב. ויילך [הכל] בין שטי' קודש בין שטי' בעלים. ע"כ: רש"י ד"ה הוא לעכב וכו'. ס"ח הוא לעכב בין הסא וכן הסא, כלומר בין כשטי' קודש וכן כשטי' בעלים. דספח הוא משמע כהיינו יחא, לשמו שאל לשמו פסול. והוא תריווי' הייית משמע כלומר כשהוא עשוי למנוח: תור"ח ואברהם. הלכך מוקי ליה לשינוי קודש. ויל' תוס' הרי"ם, ויל' דלוחו פסוק דועשית משמע שטי' קודש דמשמע כל שציומי דפסח, ולאפי' שטי' דפסח, שטי' קודש הוא, דשטי' בעלים אינו כד' עבודות כי אם ע"מ לזרז:

ז:

עולה דורון היא. אפי"ג דאעשה מכפרת יותר מחטאת דהא מכפרא מקיבעא: **ריצה** פרקליט. אפי"ג דליכא עולת [ח] יולדת ומנורע ונזיר דלא מייתי קרבן אלא לאיטמוריי נקדשים כדאמר בפרק בתרא דכריתות (דף כו.) ואפילו [ח] ס' חטאתם קודמת לעולה דלא חלקה תורה:

ואמרתם יזבח פסח. הא

קרא כתיב ברישא קשור את חודש האביב הזה ליה לאוקומי [בשנינו בעלים] בלא אינו ענין אלא משום דכילל צה כל עבודות דכתיב ועשית פסח [דמשמע] מסתמא כל עשיות הלכך מוקי ליה לשנינו קודש: **וזבחת פסח.**

בסוף התורה (מנחות פג.) דריש לה בשמנה לדבר שנחוצה [שהיא בזה מן החולין] והסם בגמרלא [פג:] נמי מייתי דרשא בעלי' **ומאי** ניהו שלמים. דעולה ליכא למימר דלינה בזה מכל לאן ובקר כדפי' בקונטרס דלינה בזה נקבה ועוד איכא לקמן [ט.] מלתא קראי וההוא דאס כגש מוכח כהניח דהוי שלמים ועוד דדוחין קדשים קלים אלא קדשים קלים ולא **וזבחת פסח לבדרב נחמן.** בסיפרי פרשת עשר

תעשר דריש כולוה בשניו קודש והכי איתא הסם וזבחת [א] אין לי אלא זביחה שאר עבודות מניין ואשנינו [קודש] [א] קאי ת"ל ועשית יכול אף הקטר חלבו ת"ל וזבחת. ואין זה בטוגיא [ב] שלנו: **הוא לעכב בין הבא בין הבא.** בשנינו קודש בכל עבודות

בשנינו בעלים בציניה אפי"ג דהוא צביחה כתיב בפרשת בזה אל אפי"ג דהוא קאי דוקא אזביחה ומדאפקיה רחמנא לשנינו בעלים בלשון שניו קודש אית לן לאוקומי **הא [ב] דציניה לעכב בין בשנינו בעלים בין בשנינו קודש ושינויא דהואיל וגלי גלי לא ניחא להאי פירושא כמו פירוש קמא: מזה שלמים בין בוביחה בין בשאר עבודות לא חלקת בהן.** ואפי"ג **כיון דכתיב ועשית פסח לעכב בשנינו קודש בכל עשיות לשמוק קרא מוציחה ומימי משלמים דמה שלמים לא חלקת בין בשנינו קודש לשנינו בעלים למנוה אף לפסח לא תחלוך לעכב: אלא הוא למה עי.** לקמן בפרק בית שמי' (דף לו:) ובפסחים פרק מי שהיה טמא (דף לו:) דריש הוא דפסח למעוטי תמורת פסח ותרי הוא כתיבי ובפסחים בסוף תמיד נשחט (דף סג:) דריש רבי אליעזר מהוא דפסח לא הוא כשר לשם אחרים ולא אחרים כשרין לשמו ורבי אליעזר לטעמיה דאית ליה עכוזא באשם ולא מוקי ליה למימר אכל אשם לא נאמר בו הוא כו'.
כל מקום שנאמר הוא בוביחה. פירש בקונטרס ולא גרסינן ליה משום דליתיה צברייתא דלקמן ואין למשוק בשביל כך הספריים דאפשר שהיא צברייתא בשום מקום כגוספתא:

לחטאת שתהא שחיטה לשם

כל הזבחים פרק ראשון זבחים

מקיבעא לא מכפרא. חטאת אעשה: **מקופיא מכפרא.** הלכך על מי שמחוייב עולה כשרה כיון [דהפריש] [ח] עולה שייכי כולוה עשה שצידו אעולה ומו לא שיך חטאת גביה אכל מי שלא הפריש כלום ועצירות עשה צידו שיך חטאת גביה דלילו הוה מתחייב חטאת

מקיבעא לא מכפרא מקופיא מכפרא ^(א) ואמר רבא עולה ששחטה שלא לשמה אסור לזרוק דמה שלא לשמה איבעית אימא קרא איבעית אימא סברא איבעית אימא קרא ^י מוצא שפתיך תשמור וגו' איבעית אימא סברא משום דשני בה כו' כדריש ^(ב) פירקא ואמר רבא עולה הבאה לאחר מיתה שחטה בשנינו קודש פסולה ^א בשנינו בעלים כשרה דאין בעלים לאחר מיתה ^ב ורב פנחס בריה דרב אמי אמר יש בעלים לאחר מיתה אמר ליה רב אשי לרב פנחס בריה דרב אמי דוקא קאמר מר יש בעלים לאחר מיתה ובעי לאיתויי עולה אחריתי או דלמא דאי איכא כמה עשה גביה מכפרא א"ל דוקא קאמינא ואמר רבא עולה דורון היא היכי דמי אי דליכא תשובה ^א זבח רשעים תועבה ואי דאיכא תשובה ^ב התניא ^ב עבר על מצות עשה ושב לא זו משם עד שמוחלים לו אלא ש"מ דורון הוא (חטא"ת ע"ל מ"י מכפר"ר עול"ה לאח"ר דורון סימון) תניא נמי הכי ^א ר"ר שמעון חטאת למה באה למה באה לכפר אלא ^א למה באה לפני עולה ^ב לפרקליט שנכנסם ^א [ריצה פרקליט נכנס] דורון אחריו: חוץ מן יהפסח יהחטאת כו': פסח מגיל דכתיב ^א בשמור את חודש האביב ^ב ועשית פסח שיהו כל עשיותיו לשם פסח אשכחן שינוי קודש שינוי בעלים מגיל דכתיב ^א ואמרתם זבח פסח הוא שתהא זביחה לשם פסח אם אינו ענין לשינוי קודש תניהו ענין לשינוי בעלים אשכחן למצוה לעכב מגיל אמר קרא ^א **וזבחת פסח לה' אלהיך וגו' מתקיף לה רב ספרא האי זבחת להכי הוא דאתא האי מיבעי ליה לכדרב נחמן** ^(א) דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוב ^(ב) מנין למותר ^י פסח שקרב שלמים שנאמר וזבחת פסח לה' אלהיך צאן ובקר והלא אין פסח בא אלא ימן הכבשים ומן העזים מכאן למותר הפסח שיהא לדבר הבא מן הצאן ומן הבקר ומאי ניהו שלמים אלא אמר רב ספרא וזבחת פסח לכדרב נחמן שמור את חודש האביב ^(א) למצוה בשנינו קודש ואמרתם זבח פסח בשנינו בעלים למצוה הוא לעכב בין הבא והבא ואשכחן זביחה שאר עבודות מגיל ^א הואיל וגלי גלי רב אשי אמר הואיל וגלי גלי לא אמרינן אלא [עבודות] ^א מגיל דכתיב ^א זאת התורה לעולה ולמנחה וגו' ותניא ^א ביום צותו את בני ישראל להקריב את קרבניהם זה בכור ומעשר ופסח הקישו הכתוב לשלמים מה שלמים בין שינוי קודש בין שינוי בעלים בעינן למצוה אף כל בין שינוי קודש בין שינוי בעלים למצוה ^א וכשלמים מה שלמים בין זביחה בין שאר עבודות לא חלקת בהן למצוה אף פסח לא תחלוך בו בין זביחה לשאר עבודות לעכב ^(א) (משום שנאמר הוא בוביחה אינו אלא לעכב) אלא הוא למה לי ^א כדתניא נאמר ^א בפסח הוא בשחיטה לעכב ^א אבל אשם לא נאמר בו הוא אלא לאחר הקטרת אימוריו כשר: חטאת מגיל ^א דכתיב ^א ושחט אותה חטאת ואשכחן שחיטה קבלה מגיל דכתיב

מקיבעא לא מכפרא. חטאת אעשה: **מקופיא מכפרא.** הלכך על מי שמחוייב עולה כשרה כיון [דהפריש] [ח] עולה שייכי כולוה עשה שצידו אעולה ומו לא שיך חטאת גביה אכל מי שלא הפריש כלום ועצירות עשה צידו שיך חטאת גביה דלילו הוה מתחייב חטאת מכפר עשה מקופיא הלכך חילל שמה אטמאתו [ח] שנשחטה לשמו לפוסלה: **לאחר מיסה.** שמת בעליה והקריבה היורש: **פסולה.** לא עלתה ^(א) וזכרך ^(ב) להציא אחרת: **יש צעלים.** שהיורש הוא בעליה: **דוקא קאמר מר.** אי פליגי [ח] אדרבא וצעי לאתמוי אחריתי או דלמלא דאי איכא כמה עשה גביה היורש מכפרא אם לא שינה צה ומיהו היכא דשני לא צעי לאתמוי אחריתי דהא איהו לא נדר מידי: **עולה דורון היא.** אינה בזה לכפר על עשה כפרה ממנ אלא אחר שפכרה התשובה על העשה היא אחר להקבלת פנים כאלם שסרה במלך וריצהו ע"י פרקליטין וכשכא להקביל פניו מציא דורון צידו: **היכי דמי.** כלומר היכי דמי שמהא בזה לכפרה: **אי דלינא תשובה.** אעצירות עשה שצידו: **זבח רשעים תועבה.** פסוק הוא במשלי ^{(כא):} **למה בזה לפני עולה.** כל מקום שמציא חטאת ועולה חטאת קודם כדליף לקמן בפרק כל המדיר (דף פט:): **פרקליט.** מלך טווב: **פסח מגיל.** ^(א) בין למנוה בין לעכב דקסי"ד לא אחי לן כשאר זבחים משלמים דלא כתיב כשהוא קרא דזאת התורה לעצרתיה כל הזבחים מיניה למנוה [לעיל ד:]: **מוסר הספס.** שאכז ומתכפר ^[א]

באחר ונמלא הראשון: **לדבר הכא מן האלן ומן הבקר.** היינו שלמים שהן באין מכל לאן ומכל בקר בין עשה שצידו: **זבח רשעים תועבה.** פסוק הוא במשלי ^{(כא):} **למה בזה לפני עולה.** כל מקום שמציא חטאת ועולה חטאת קודם כדליף לקמן בפרק כל המדיר (דף פט:): **פרקליט.** מלך טווב: **פסח מגיל.** ^(א) בין למנוה בין לעכב דקסי"ד לא אחי לן כשאר זבחים משלמים דלא כתיב כשהוא קרא דזאת התורה לעצרתיה כל הזבחים מיניה למנוה [לעיל ד:]: **מוסר הספס.** שאכז ומתכפר ^[א]

באחר ונמלא הראשון: **לדבר הכא מן האלן ומן הבקר.** היינו שלמים שהן באין מכל לאן ומכל בקר בין עשה שצידו: **זבח רשעים תועבה.** פסוק הוא במשלי ^{(כא):} **למה בזה לפני עולה.** כל מקום שמציא חטאת ועולה חטאת קודם כדליף לקמן בפרק כל המדיר (דף פט:): **פרקליט.** מלך טווב: **פסח מגיל.** ^(א) בין למנוה בין לעכב דקסי"ד לא אחי לן כשאר זבחים משלמים דלא כתיב כשהוא קרא דזאת התורה לעצרתיה כל הזבחים מיניה למנוה [לעיל ד:]: **מוסר הספס.** שאכז ומתכפר ^[א]

דצינן לכו לעיל [ד:] לשניו קודש ולשינוי ^[א] בעלים ^[א] (ועשית פסח לעכב בכל עשיות) בשנינו קודש. ואמרתם זבח פסח לעכב צביחה בשנינו בעלים: **ושלמים.** כלומר כיון דגלי קרא עכוזא צביחה ילפינן שאר עבודות לעכוזא מהיקשא דמנוה כשלמים מה שלמים כו': **הי"ג אלא הוא למה לי לדכסניא וכו'?** ^[א] **אכל אשם לא נאמר כו'.** ולי"ג כל מקום שנאמר צביחה ^[א] ^(א) אינו אלא לעכב דהך צרייתא לקמן היא צפירקין ^[א] (כדניא ר' ^[א] אליעזר ורבי יהושע ולי"ג ליה: **לדכסניא.** כלומר לגלוי על הוא דגבי אשם דלא ילפינן פסול מיניה כדמהדר ליה רבי יהושע לר' אליעזר לקמן צפירקין (דף י:.) שהיה דורש אשם הוא לשמו כשר שלא לשמו פסול וקא מהדר ליה רבי יהושע פסח נאמר בו הוא בשחיטה לפיכך שלא לשמו פסול אכל אשם כו': ולקח

וקשה דהוי [למה] בין לעכב. וקשה דהוי [ליה להקשות פירוש מגיל שאר עבודות] בשטי' בעלים בין [למנוה] בין לעכב. לכן ילי' דלא קאי [ואם] (לעכב) בוביחה דכתיב וזה פסח הוא וכן שטי' קודש וכן שטי' בעלים וזהו כפי' לעכב כן שוין לעכב. וכן בשטי' בעלים בין למנוה בין לעכב. ויילך [הכל] בין שטי' קודש בין שטי' בעלים. ע"כ: רש"י ד"ה הוא לעכב וכו'. ס"ח הוא לעכב בין הסא וכן הסא, כלומר בין כשטי' קודש וכן כשטי' בעלים. דספח הוא משמע כהיינו יחא, לשמו שאל לשמו פסול. והוא תריווי' הייית משמע כלומר כשהוא עשוי למנוח: תור"ח ואברהם. הלכך מוקי ליה לשינוי קודש. ויל' תוס' הרי"ם, ויל' דלוחו פסוק דועשית משמע שטי' קודש דמשמע כל שציומי דפסח, ולאפי' שטי' דפסח, שטי' קודש הוא, דשטי' בעלים אינו כד' עבודות כי אם ע"מ לזרז:

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ב,ג.] (ב) לעיל דף ד: ע"ש פסחים סא. ע"ש, (ג) יומא פו. [שנועזת יב:] ירושלמי יומא פ"ח ה"ו, כההדרין פ"י ה"א, שבעות פ"א ה"ו, (ד) ע"י ת"כ מצורע ספ"ג, (ה) [מלבי רש"י (איוב טו, כ) מרגוש פרקליטי תצירי, ערוך, (ו) ספרי ראה פסוק קבח, ירוש' פסחים פ"ה ה"ב, (ז) ספרי שם פסוק קבט, (ח) [לקמן (ט) פסחים ע: מנחות פג, (ט) מכלילת בא פ"ד, ירוש' תרומות פ"א סה"א, פסחים פ"ה ה"ב, שקלים פ"ב ה"ד, יבמות פ"ה ה"ב, (י) ע"י לקמן י: מ"ז: מנחות נב, (כ) לעיל א: ולקמן: (נמנחות (נמנחות (ז) ת"כ ויקרא חובה פ"ח ה"ו, פ"א ה"ג, ירוש' פסחים שם, (ט) לקמן י:.) פסחים נט, (ט) ע"י רש"י שמדך על קישושים:]

הנהגות הב"ח

(א) גמ' כדריש פירקא. ג"כ דף ב' סוף ע"א: (ב) שם מנחם האביב ועשית למנוה: (ג) שם למח לי לכדתניא פסח נאמר בו הוא בשחיטה: (ד) רש"י ד"ה פסולה לא עלתה לו וזכרך: (ה) ד"ה פסח מגיל דבעינן לשמו בין למנוה: (ו) ד"ה אף לא ור' הלך למצוה כפסח ילפינן משלמים והני קראי דכתיב: (ז) ד"ה הכי גרסינן ור' צביחה הוא אפי' ור' יהושע ספי"ד ומצות לגי ליה נמחק:

שינויי גוסחאות

[א] גי' הענין שנכנס לרצות רצה הפרקליט ונכנס דורון (תנארי:) [ב] מיתב עבודות לימא בכתביה וצדי: [ג] כשמי' דוי' רפי' ופי' נטף ונלך למצוה משלמים והנך קראי אם אינו ענין למצוה ונפקא ליה מוחתם תגרו ענין לעכב. וזלח בלות יכ: [ד] ככתבי' לימא מה כשטוגאויס, וכן מחקורו כש"מ וספי"ו: [ה] מ"ל כל מקום שנאמר הוא בוביחה (הוא) אינו אלא לעכב אבל אשם (כריס וצ.) ועי' רש"י ומוס'. כש"מ מתק מציב נאמר רבי לעכב, וכן לימא כס"ה, וזלח להלן אפי' טו: [ו] ככתבי' וצדי' דביזר דנדר עולה, ועי' טפי' ד"כ שהוא הכי' הכינה: [ז] מ"ל אחטאת (כתבי' דחי:) [ח] מ"ל לאפלוגי אדריבא (כתבי' דחי:) [ט] כ"ה ככתבי' דפי"י, אכל בענין מ"ל ויקרב אחר: [י] כ"ל וכולהו (ש"ש:) [יא] המינות כשטוגאויס לימא כדפי' והסופוס כדפסד"מ כטעות דקריס, וזכ"י רש"י, ועי' מורה"ה הוא, ונתיקין: [ב] מ"ל מצוה ללשמן בפסח משלמים הוא דריבין להו לעכב לשינוי קודש, וכן כדיו' רש"י וס"ח איתא לעכב (במקום מיתב מורה"ה ע"ל.) ולפי"ו מסתגר כש"י גרס גמי' מתוספת לעליל בלות ככתב שהוא שטוב. ועי' אפי' אפי' טו: [ז] הוא בוביחה כ"ל (ש"ש:) [ח] כ"ל דר' (ששכ"ס:) [יח] מליל חטאת (ובחיא:) [יט] כ"ל אפילו הכי (צי"ב:) [כ] וזבחת פסח שתהא שחיטתו לשם פסח שחטו שלא לשמו פסול אי לי כר' כ"ל (צי"ב:) [כא] כדיו' ואשנינו בעלים קאי. ובש"מ מתק מציב אלו: [בב] כ"ל כסוגיא (ראש:) ונראה שלכן נמסין כהני' אלא שנכל ע"ס כדצרי: [בג] כ"ל הוא (ש"ש:)

ליקוטים

הואיל וגלי גלי לא אמרינן, נר' דריל דהאי הואיל דגלי גלי הוא דהוק ותרר בשאר הואיל דגלי גלי דבשאר דוכתי. (פי' כחמות חיה ס"ב)

